

Aabenraa Kommune d. 18. februar 2025 – sags-nr.: 19/2827

Tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding

AFGØRELSE OG HJEMMEL

Der er ansøgt om fornyet tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding fra boringen med DGU nr. 167.1201, med en maksimal indvinding på 19.610 m³/år.

Aabenraa Kommune meddeler tilladelse til indvinding af 19.610 m³ grundvand pr. år fra boringen med DGU nr. «DGUnr» til vanding af 19,61 ha. Tilladelsen gives efter §§ 20 og 21 i Vandforsyningsloven, LBKG nr. 1149 af 28. oktober 2024 om vandforsyning m.v.

Nærværende tilladelse på 19.610 m³/år øger indvindingsmængden fra boringen og vandet areal i forhold til tidligere.

Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene i afsnittet "Vilkår for tilladelsen" overholdes samt på baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den sammenfattende vurdering.

Aabenraa Kommune har desuden truffet afgørelse om, at tilladelsen til indvinding ikke udløser krav om miljøvurdering, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven, LBK 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Aabenraa Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen vurderet, at det ansøgte, ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

STAMDATA

Anlægs-ID	118930
Anlægs-nummer	539-40-0614-01
DGU-nummer	167.1201
Boringens koordinater	X: 504591; Y: 6086866

BORINGSOPLYSNINGER

Boringens adresse	Kværnholtvej 3 (Mat. nr 668 Bov, Burkal)
Formål med indvindingen	Markvanding
Maksimal indvindingsmængde	19.610 m ³ /år
Maksimal ydelse	50 m ³ /time
Vandet areal	19,61 ha

GYLDIGHED

Gyldig til	18. februar 2040
Tidligere tilladelser	Tidligere anlægs- og indvindingstilladelser annulleres.

OFFENTLIGGØRELSE OG HJEMMEL

Tilladelsen meddeles efter	§§ 20 og 21 i Vandforsyningsloven samt § 21 i Miljøvurderingsloven (VVM)
Offentliggørelsesdato	18. februar 2025
Klagefrist	18. marts 2025
Tilsynsmyndighed	Aabenraa Kommune, vand@aabenraa.dk

VILKÅR FOR TILLADELSEN

Anvendelse

1. Det indvundne vand må kun anvendes til markvanding.
2. Vandingsanlægget – herunder jordledninger – må ikke bruges til andet end rent vand fra indvindingsboringen.
3. Inden for gyldighedsperioden kan tilladelsen udnyttes på uændrede vilkår af fremtidige ejere/lejere af ejendommen.
4. Anvendes tilladelsen ikke længere, sker der ændring af ejere, indgås der nye vandingsaftaler, lejeaftaler eller andet, som angår tilladelsen, skal dette straks meddeles Aabenraa Kommune.

Anlæg og boring

5. Boringen og dens overbygning skal være indrettet og vedligeholdt efter reglerne for A-boringer i Brøndborerbekendtgørelsen¹ (Se evt. bilag 2 for eksempler).
6. Boringens overbygning skal kunne beskytte boringen og dens pumpe- og elinstallationer. Der må ikke opbevares andre ting i/under overbygningen.
7. Boringen skal være mærket med synligt DGU nr.
8. Boringen må ikke udbedres eller ændres på væsentlig måde, før Aabenraa Kommune har meddelt tilladelse hertil.
9. Hvis vandingsanlæg, hydranter m.m. skal opstilles mindre end 8 meter fra vandløb, skal vandløbsmyndigheden kontaktes for evt. tilladelse.

Indvindingsmængde og –kapacitet

10. Den tilladte mængde må ikke overskrides, og indvindingsanlæggets pumpekapacitet må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aabenraa Kommune.
11. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Aabenraa Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksimale ydelse.

Kontrol med oppumpede vandmængder

12. Boringen skal være forsynet med vandur, timetæller eller elmåler til at registrere boringens driftstid, så de oppumpede vandmængder kan beregnes. Kommunen kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres.
13. Ved brug af timetæller skal der beregnes en omregningsfaktor og der skal indsendes dokumentation herfor til Aabenraa Kommune. Timetælleren må ikke kunne nulstilles.
14. De oppumpede vandmængder skal indberettes med målerantal og opgøres fra den 1. januar til den 31. december. Indberetningen skal ske til Aabenraa Kommune hvert år inden den 1. februar.

¹ Bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land

15. Ansvaret for indberetningen ligger hos ejer, også selvom jorden er bortforpagtet.

Fredningsbælte

16. Omkring boringen skal der være et fredningsbælte med en radius på 5 meter². Fredningsbæltet skal markeres fysisk med f.eks. hegn, beplantning eller store marksten.
17. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, udbringes spildevandsslam, anvendes eller foretages opblanding af insekt- eller ukrudsdræbende middel. Der må ikke opbevares ting, der udgør en trussel mod grundvandet.
18. Der må ikke være risiko for, at biler, landbrugsmaskiner eller lignende kan påkøre boringen.

Gyldighedsperiode

19. Tilladelsen bortfalder automatisk efter gyldighedsperiodens udløb. Såfremt der ønskes en ny tilladelse, skal ansøgning herom indsendes til Aabenraa Kommune inden udløb af eksisterende tilladelse.
20. Tilladelse kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis den er givet på baggrund af urigtige oplysninger, eller hvis vilkårene i tilladelsen ikke overholdes.
21. Jf. Vandforsyningslovens § 35 kan en tilladelse til vandindvinding tilbagekaldes uden erstatning, når indvinding ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år.
22. Tilladelsen kan også tilbagekaldes, når væsentlige samfundsmæssige hensyn taler for det. Spørgsmål vedr. omfang af erstatning afgøres af taksationsmyndighederne.
23. Boringer uden tilladelse, eller som ikke ønskes anvendt mere, skal sløjfes i henhold til gældende bekendtgørelser² om udførelse og sløjfning af boringer på land. Eventuel sløjfning skal meddeles Aabenraa Kommune.

Erstatningsboring

24. En boring må ikke erstattes af ny boring, uden at det først er anmeldt til Aabenraa Kommune.
25. Erstatningsboring må kun udføres, hvis en boring pludselig bryder sammen i vandingssæsonen (tvangssituation). Hvis der f.eks. ønskes en ny boring, fordi en eksisterende borings ydeevne er nedadgående, skal der søges normalt. En erstatningsboring skal placeres inden for en afstand af 5 meter fra den boring, som skal erstattes.

Erstatningsregler

26. Ejeren af et vandindvindingsanlæg er erstatningspligtig for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer mv. under anlæggets udførelse og drift. Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af taksationsmyndighederne.

² Bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 af udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land

SCREENINGSAFGØRELSE VEDRØRENDE VVM OG VURDERING EFTER HABITATBEKENDTGØRELSEN

Det ansøgte er omfattet af Miljøvurderingsloven³, Habitatbekendtgørelsen⁴ og Indsatsbekendtgørelsen⁵.

Aabenraa kommune har behandlet denne ansøgning om vandindvinding som samtidig ansøgning efter § 18 i Miljøvurderingsloven (VVM)⁶, idet vandindvinding er medtaget på lovens bilag 2, pkt. 1c, 2diii og 10m.

Aabenraa Kommune har, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven, truffet afgørelse om, at den ansøgte vandindvinding ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Den ansøgte indvinding af grundvand er således ikke omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

Aabenraa Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen vurderet, at det ansøgte, ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

Relevante kriterier, der skal anvendes ved vurderingen af, om et anlæg kan få væsentlig indvirkning på miljøet (bilag 6 i Miljøvurderingsloven) samt habitatvurderingen fremgår af afsnittet "Begrundelse for afgørelsen".

BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Sammenfatning af vurderingerne

Aabenraa Kommune har vurderet, om indvindingen er i strid med gældende planer eller påvirker grundvandsressourcens kvantitative tilstand, naturområder og vandløb.

Alle beregninger til brug for vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne er gennemført ved hjælp af screeningsværktøjet BEST Vandløb og Natur (BEST VN), hvor der foretages en vurdering af påvirkningen fra indvindingen, som tilladelsen vedrører, samt en vurdering af den akkumulerede påvirkning fra alle øvrige indvindinger. Det er i beregningen antaget, at indvindingen til markvanding foretages over en periode på 4 måneder, svarende til 33% af året. En rapport fra BEST VN om indvindingens påvirkning af omgivelserne kan rekvireres hos Aabenraa Kommune.

Aabenraa Kommune har besluttet at tildele indvindingsmængde ud fra behov. Hvis behovet vurderes at være lavere end den ansøgte mængde, reduceres tilladelsen i f.t. det ansøgte. Hvis denne indvinding medfører påvirkninger, der er kritiske for natur eller vandløb, kan det være nødvendigt at reducere mængden yderligere.

Aabenraa Kommune har vurderet, at den ansøgte mængde ikke overstiger behovet.

³ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

⁵ Bekendtgørelse nr. 449 af 11/04/2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Ansøgningen er vurderet i forhold til Vandforsyningsplan, Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, Spildevandsplan, Kommuneplan og Råstofplan samt de statslige Naturplaner og Vandområdeplaner. Ansøgningen er screenet efter Miljøvurderingsbekendtgørelsen⁷ og efter Habitatbekendtgørelsen.

Aabenraa Kommune har vurderet, at indvindingen af grundvand er miljømæssigt forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet eller nærliggende borer i nævneværdig grad.

Der gives derfor en tilladelse på 19.610 m³/år.

Der er ingen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid. Tilladelsen gælder derfor i 15 år.

Vurdering af vandingsbehov

Ved eksisterende borer gives normalt højst tilladelse til et vandforbrug svarende til den årlige mængde, der maksimalt er brugt i perioden 2009-2018, med mindre der foreligger særlige begrundelser for øget vandingsbehov. I vurderingen af vandingsbehovet lægges herudover bl.a. vægt på driftsformen og afgrødevalg, samt eventuelle ændringer heraf ift. den tidligere periode.

Den tidligere tilladelse har været udnyttet i perioden 2009-2018. Der har været ejerskifte siden reference perioden 2009-2018.

Aabenraa Kommune har vurderet, at den ansøgte mængde ikke overstiger behovet.

Boringen - indvindingsanlægget

Boringen DGU-nr. 167.1201

Boringen, DGU nr. 167.1201, er etableret i 1992 og er 20 meter dyb. Boringen er filtersat 9 - 18 meter under terræn. Indvindingen finder, ifølge den geologiske model for området, sted fra magasinet Sand 2 - DS2. Placeringen af boringen er vist på vedlagte bilag 1.

Kommunen har kendskab til, at der siden 1997 har været en tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding fra denne boring.

Boringen ligger udenfor OSD, indvindingsopland til et alment vandværk, indsatsområde, BNBO og 300 meter beskyttelseszone for vandværksboringer.

Der vil blive ført tilsyn med indretning af boringen og tilhørende anlæg, som skal opfylde kravene i Boringsbekendtgørelsen⁸ (se eksempel i bilag 2) samt kontrol med måleanordning til måling af oppumpede vandmængder.

⁷ Bekendtgørelse nr. 1376 af 21/06/2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

⁸ Bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 af udførelse og sløjfning af borer og brønde på land

Nærtliggende boringer

Beregninger i BEST VN viser, at der ikke sker nogen væsentligt ændret påvirkning af de nærmeste indvindingsboringer. Derfor vurderer Aabenraa Kommune, at det ikke har nogen betydning for muligheden for at indvinde vand fra disse boringer.

Magasinets bæredygtighed

En god kvantitativ tilstand af grundvandsressourcen forudsætter, at den gennemsnitlige indvinding pr. år over en længere periode ikke overstiger den langsigtede tilgængelige grundvandsressource. Der er fastlagt kvantitative miljømål, hvor screeningskriteriet er, at udnyttelsesgraden til vandindvinding ikke bør overstige 30 % af grundvandsdannelsen til grundvandsmagasinet. I forhold til grundvandmagasinets bæredygtighed vurderes det, at vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen.

Påvirkninger af natur og vandløb

Der er foretaget en konsekvensberegning i screeningsværktøjet BEST VN af, hvordan indvindingen kan påvirke omkringliggende beskyttet natur (Naturbeskyttelseslovens § 3⁹ og Natura 2000¹⁰) og vandløb/søer i henhold til Vandrammedirektivet. Herudover er der foretaget en vurdering af om indvindingen påvirker levesteder for arter som er på Habitatdirektivets Bilag IV. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af denne og alle øvrige tilladelser til vandindvindinger, der kan påvirke disse naturområder og vandløb. Desuden er det også vurderet hvorvidt der tidligere er foretaget en vurdering i forhold til Natura 2000.

Vandløb

Med udgangspunkt i påvirkningsberegningen vurderer Aabenraa Kommune effekten af indvindingen i vandløbene, ud fra følgende kriterier for de enkelte vandløbsstrækninger:

Med udgangspunkt i afstrømningsforholdene for de påvirkede vandløbsstrækninger, samt den konkrete indvindings størrelse, bliver der foretaget en vurdering af den samlede, tilladte indvindings betydning for de enkelte vandløbsstrækningers hydrauliske og økologiske tilstand. For hver strækning er der fastsat en kritisk påvirkning ud fra størrelsen af, og variationen i, afstrømningshydrografen og den aktuelle økologiske tilstand målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø, samt de bentiske alger. På baggrund af disse er der fastsat en kritisk påvirkningsprocent af medianminimumsafstrømningen for hvert opland. Den kritiske påvirkning er den påvirkning der sikrer, at der kan opnås målopfyldelse og den størrelse, der giver anledning til at vandløbet lige netop ikke kan skifte økologisk tilstandsklasse for én af de fire biologiske parametre. Medianminimumsafstrømningen er den eneste økologisk relevante vandføringsparameter der med sikkerhed kan bestemmes for samtlige vandløbsstrækninger i kommunen. Denne er benyttet for at kommunen kan foretage den bedst mulige faglige vurdering af, om "omgivelsernes kvalitet" bevares samt få et ensartet og sammenligneligt administrationsgrundlag for hele Aabenraa Kommune.

- Viser beregningerne at grundvandsindvindingen ikke medfører en påvirkning på vandløbsstrækningen, der overstiger den kritiske påvirkningsprocent af den beregnede medianminimumsvandføring, vurderes det, at vandløbet ikke direkte eller indirekte bliver væsentligt påvirket.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse, § 3

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

- Hvis påvirkningen overstiger den kritiske påvirkningsprocent, foretages en konkret faglig vurdering.
- Påvirkes en vandløbsstrækning der i forvejen er i dårlig tilstand, kan der ikke gives tilladelse til yderligere indvinding uden at det specifikt kan fastslås at vandføringsreduktionen ikke vil påvirke det økologiske forhold i vandløbet.

Såfremt påvirkningen er kritisk, foretages en procentvis reduktion af indvindingens størrelse svarende til den reduktion, der samlet set er nødvendig for at nedbringe den potentielle påvirkning fra indvindingerne i oplandet til et niveau, hvor det økologiske forhold i vandløbet ikke længere er kritisk påvirket. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser, der er udløbet men ansøgt fornyet. Reduktionen beregnes som udgangspunkt i f.t. den ansøgte indvindingsmængde. Dog gives der normalt ikke tilladelse til en indvinding højere end den maksimalt indvundne vandmængde i perioden 2009-2018, men der kan være forhold der resulterer i, at udgangspunktet for beregningen bliver lavere. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding.

På baggrund af modelberegninger er der foretaget en påvirkningsvurdering af de økologiske forhold i vandløbet målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø, samt de bentiske alger (der er taget udgangspunkt i forsigtighedsprincippet, såfremt der ikke foreligger data for alle biologiske komponenter) på samtlige vandløbsstrækninger. Ud af disse ses flere vandløbsstrækninger indenfor vandløbsoplandene Grønå (ID: 580046874), Grønå (ID: 580046878), Grønå (ID: 580046884), Slogså (ID 580046886), Grønå (580046980) og Grønå (ID: 580047144) at blive påvirkede af indvindingen fra boringen. På baggrund af beregningen er der foretaget en faglig vurdering af den ændrede vandførings betydning for vandløbenes økologiske tilstand ud fra ovenstående kriterier.

Påvirkningen af de økologiske forhold på flere vandløbsstrækninger indenfor vandløbsoplandene Grønå (ID: 580046874), Grønå (ID: 580046884), Slogså (ID 580046886), Grønå (580046980) og Grønå (ID: 580047144) er ifølge modelberegningerne og den individuelle vurdering af vandløbsstrækningerne mindre end den tilladelige påvirkningsprocent af medianminimumsvandføringen ved en indvinding på 19.610 m³/år. Aabenraa Kommune vurderer ikke, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, vil medføre risiko for, at de påvirkede vandløbsstrækninger ikke kan opnå eller opretholde målopfyldelsen.

Vandløbsstrækninger indenfor vandløbsoplandet Grønå (ID: 580046878) er potentielt kritisk påvirket som følge af de nuværende og ansøgte fornyelser af indvindingstilladelser. En konkret individuel vurdering af påvirkningen på de biologiske kvalitetselementer, fisk, invertebrater, bentiske alger og makrofytter, på hver af de enkelte vandløbsstrækninger viser dog at den pågældende indvinding på 19.610 m³/år ikke medfører risiko for, at strækningerne falder én tilstandsklasse og tilstanden reduceres. Samtidig vurderes det, at de økologiske forhold op de pågældende vandløbsstrækninger ikke påvirkes i en sådan grad at tilstanden ikke opretholdes eller strækningerne er i fare for ikke at kunne opnå målopfyldelse i 2027.

Sammenfattende vurderer Aabenraa Kommune ikke, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, vil medføre risiko for, at de påvirkede vandløbsstrækninger ikke kan opnå eller opretholde målopfyldelsen.

Naturarealer

For naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3¹¹ gælder, at der ikke må ske tilstandsændringer. Det er altid den nuværende tilstand, der er afgørende for et naturareal. Der er derfor foretaget en vurdering af mulige tilstandsændringer som følge af den aktuelle indvinding i forhold til en referenceperiode fra 2009-2018, som vurderes at afspejle de nuværende forhold.

Ved vurderingen af konsekvensberegningerne tager Aabenraa Kommune udgangspunkt i de beregnede grundvandssænkninger for den aktuelle boring samt for den akkumulerede sænkning fra de nærtliggende boringer med gældende indvindingstilladelser og tilladelser, der er udløbet men ansøgt fornyet. Ved beregningen anvendes som udgangspunkt den ansøgte indvindingsmængde. Dog gives der normalt ikke tilladelse til en indvinding højere end den maksimalt indvundne vandmængde i perioden 2009-2018, men der kan være forhold der resulterer i at udgangspunktet for beregningen bliver lavere. Tålegrænserne for naturområder er fastsat på baggrund af områdernes vurderede naturtypologi. Der er defineret en række karakteristiske naturtypologier, som overordnet dækker de hydrologiske forhold, som kan forekomme under danske forhold. Naturen indenfor hver typologi vil direkte eller indirekte kunne påvirkes af en permanent sænkning af det overfladenære grundvand. Det overfladenære grundvand vil ikke altid påvirkes væsentligt som følge af ændringer i grundvandsstanden i de underliggende magasiner, der indvindes fra. Opdelingen i typologier fokuserer netop på at beskrive disse forskelle og kan dermed benyttes til at vurdere, hvor robuste givne naturområder er overfor ændringer i grundvandsstrømningen. Den mulige påvirkning af naturtypen er baseret på dennes beliggenhed og hydrologiske kontakt med grundvandsmagasinerne ud fra følgende forhold:

- Hvilke hydrologiske parametre bidrager til vandstanden/vandføringen i naturtypen – grundvandsdannelse eller udstrømning.
- Hvor stor er vandspejlsdynamikken, altså hvor store udsving i vandstanden/vandføringen oplever naturlokaliteten – stor, middel eller lille.
- Hvad er styrende for vandstanden/vandføringen i naturlokaliteten – nedbør eller grundvand.
- Hvor stor er afstanden til grundvandsspejlet i det øverste indvindingsmagasin

På baggrund af inddelingen i naturtypologier er der for hver naturtypologi fastsat en værdi for den kritiske sænkning for en given naturlokalitet. For naturlokaliteter som er besigtiget af Aabenraa Kommune, vil vurderingen foretaget af kommunen være gældende, med mindre der er tale om en naturlokalitet hvor det er vurderet at der ikke er kontakt til det primære grundvandsspejl og dermed ikke er risiko for påvirkning af lokaliteten ved indvinding fra magasinet.

¹¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse, § 3

Det vurderes af forsigtighedshensyn, at selv meget små grundvandssænkninger kan påvirke især visse våde § 3-naturtyper (mose, våd hede, eng og sø) i Natura 2000-områder, afhængigt af om den enkelte lokalitet har en stor eller moderat sårbarhed.

Såfremt indvindingen vurderes at kunne påvirke §3-naturen negativt, reduceres indvindingen til et niveau som giver en ubetydelig påvirkning. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser der er udløbet, men ansøgt fornyet. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding. Begge disse tiltag kan ikke bringes i spil i forbindelse med Natura 2000 områder, da der vil være tale om egentlige afværgetiltag der udløser fuld konsekvensvurdering og Miljøkonsekvensvurdering.

Natura 2000-områder

Natura 2000-områder er områder med særlige naturværdier, som skal sikres og ikke må forringes¹².

Det nærmeste Natura 2000-område er nr. N89 Vadehavet, der ligger ca. 125 m syd for boringen. Natura 2000-området omfatter habitatområde H90 Vidå med tilløb, Rudbøl sø og Magisterkogen, 125 m syd for boringen.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af påvirkningsberegninger i BEST, at indvindingens påvirkning kan komme i nærheden af Natura 2000-området.

Det er dermed nødvendigt at foretage en nærmere væsentlighedsvurdering af indvindingen på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og områdets naturtyper.

Aabenraa kommune har foretaget en væsentlighedsvurdering, som er vedlagt (bilag 5).

Aabenraa kommune vurderer samlet set, at der ikke er sandsynlighed for, at projektet vil medføre en negativ påvirkning af Natura 2000 området for så vidt angår naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag som knytter sig til vandløb.

På baggrund af påvirkningsberegningerne samt væsentlighedsvurderingen, vurderes det at ingen Natura 2000-områder, vil blive væsentligt påvirkede af indvindingen.

Væsentlighedsvurderingen viser at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering.

§3-beskyttede naturlokaliteter

Beregninger viser, at to § 3-beskyttede naturlokaliteter kan påvirkes af indvindingen fra boringen ved en indvinding på 19.610 m³/år. Der er tale om én § 3-beskyttet sø, og én § 3-beskyttet eng.

En gennemgang af de hydrogeologiske forhold på lokaliteterne viser, at vandstanden i naturområderne ikke er afhængige af vandtilførsel fra magasinet som boringen indvinder fra i en sådan grad at det vurderes at medføre en risiko for forringelse af naturlokaliteternes tilstand.

Den ene naturlokalitet, den § 3-beskyttede eng ligger dog i tilknytning til et Natura 2000-område. Aabenraa kommune har derfor foretaget en væsentlighedsvurdering, som er vedlagt i bilag 4.

¹² Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, §§ 6 og 7

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at vandindvindingen hverken i sig selv eller akkumuleret vil medføre risiko for en forringelse af de omkringliggende naturlokaliteters tilstand.

Bilag IV-arter

I forhold til bilag IV-arter fra EF-habitatdirektivet er det især padder, der er tilknyttet de våde naturtyper, som kan påvirkes af vandindvinding. Yngle- og rasteområder for andre bilag IV-arter, som f.eks. grøn mosaikguldsmed, odde og visse arter af flagermus, kan potentielt også påvirkes af vandindvinding. Indvindingen påvirker ikke nogen naturområder i området i et sådant omfang at det kan medføre en væsentlig påvirkning af Bilag IV arterne der potentielt findes i området, dvs. stor vandsalamander, spidssnudet frø, odde, løvfrø og løgfrø og dermed vurderer Aabenraa Kommune, at ingen bilag IV-arter påvirkes væsentligt.

Der er ikke observeret bilag IV-arter inden for eller i umiddelbar tilknytning til projektområderne. De nærmeste registrerede bilag IV-arter er sydflagermus og odde ved Sønder Å, ca. 2 km sydvest for boringen.

Den ønskede indvinding vurderes ikke at medføre væsentlige ændringer i naturtilstanden af de nærliggende naturområder. Indvindingen vurderes derfor ikke at have en påvirkning på de nævnte bilag IV-arters leve- og ynglesteder, samt fouragerings- eller raste områder.

Samlet konklusion vedrørende påvirkning af natur

På baggrund af påvirkningsberegningerne og de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, vurderes det samlet, at ingen beskyttede vandløb, Natura 2000-områder, §3 beskyttede naturlokaliteter eller bilag IV-arter vil blive væsentligt påvirkede af indvindingen.

Forureningskilder

Der er registreret 1 areal kortlagt på vidensniveau 1 (V1-kortlagt) inden for en afstand af ca. 300m for boringen. Lokaliteten er kortlagt som følge af, at der har været, og stadigvæk er, maskinstation.

Driften med maskinstation kan potentielt forurene med olieprodukter, tjærestoffer, tungmetaller og plantebeskyttelsesmidler.

Det vurderes at der ikke vil være nogen væsentligt ændret påvirkning af forureningslokaliteten ved en indvinding på 19.610 m³/år. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke den registrerede forurening eller dens mobilitet i væsentlig grad.

Der er ikke noget spildevandsanlæg inden for en afstand af 150 m af boringen.

PARTSHØRING

Der meddeles tilladelse til det ansøgte. Ejer har meddelt ønske om hurtig sagsbehandling. Af hensyn til ejer har der ikke været en høringsperiode.

ANNONCERING

Tilladelsen og afgørelsen om ikke-VVM-pligt vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.aabenraa.dk den 18. februar 2025. Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. klagevejledningen.

KLAGEVEJLEDNING FOR TILLADELSE OG VVM-SCREENINGSAFGØRELSE

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Afgørelser truffet i forbindelse med kommunens vurdering af, om et anlæg skal VVM-vurderes eller ej, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. § 49, stk. 1, nr. 4 i Miljøvurderingsloven (VVM).

Fristen for at klage over afgørelsen er den 18. marts 2025.

Du vil få besked, hvis der modtages klage.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på [Nævnenes hus - Miljø og Fødevareklagenævnet](#). Der logges ind med NemID. Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

FRITAGELSE FOR BRUG AF KLAGEPORTAL

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Aabenraa Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

SØGSMÅL

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger¹³.

AKTINDSIGT

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for, hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i Forvaltningsloven, Offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Denne tilladelse er meddelt af Aabenraa Kommune den 18. februar 2025.

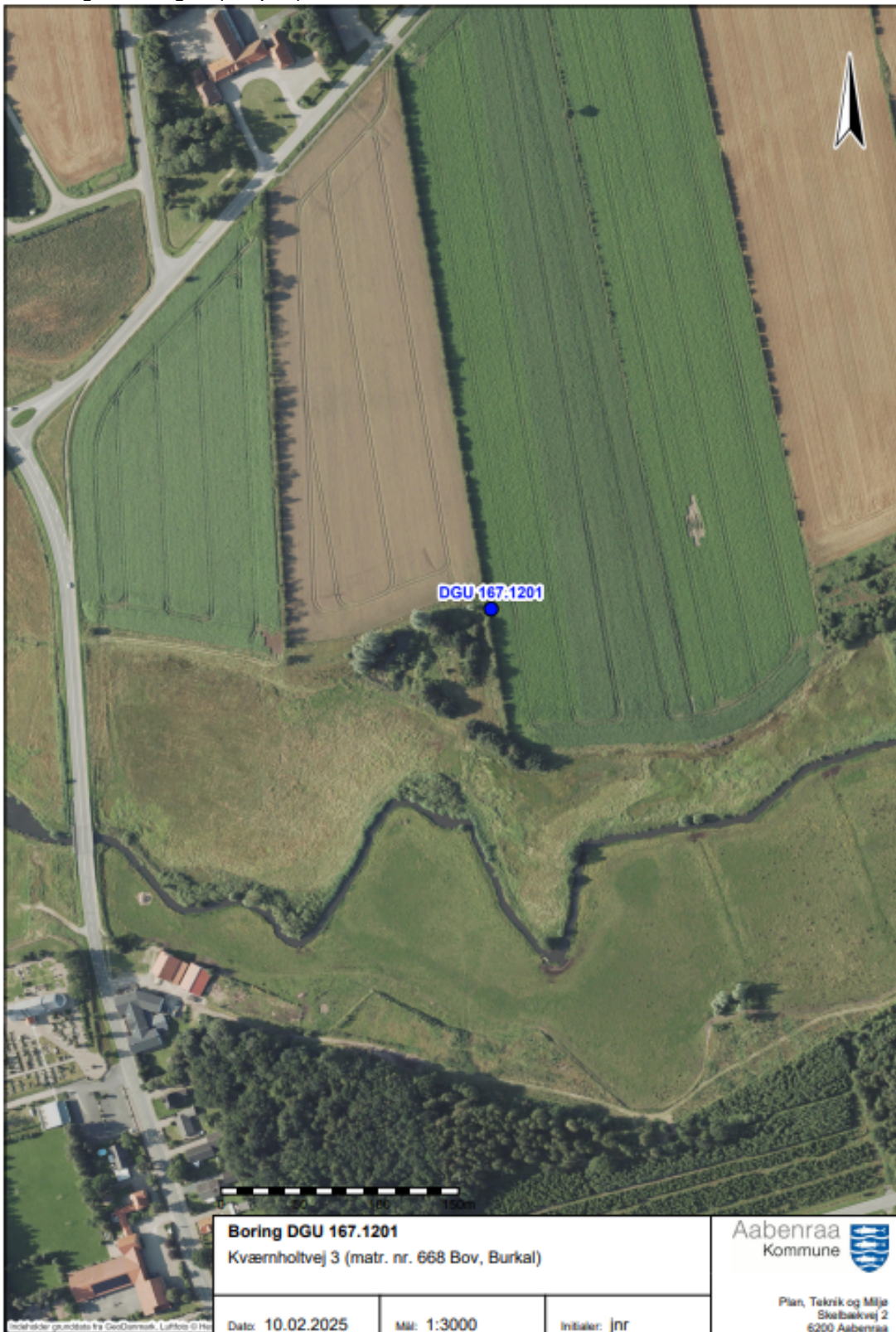
Orientering sendt til:

- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, dnaabenraa-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

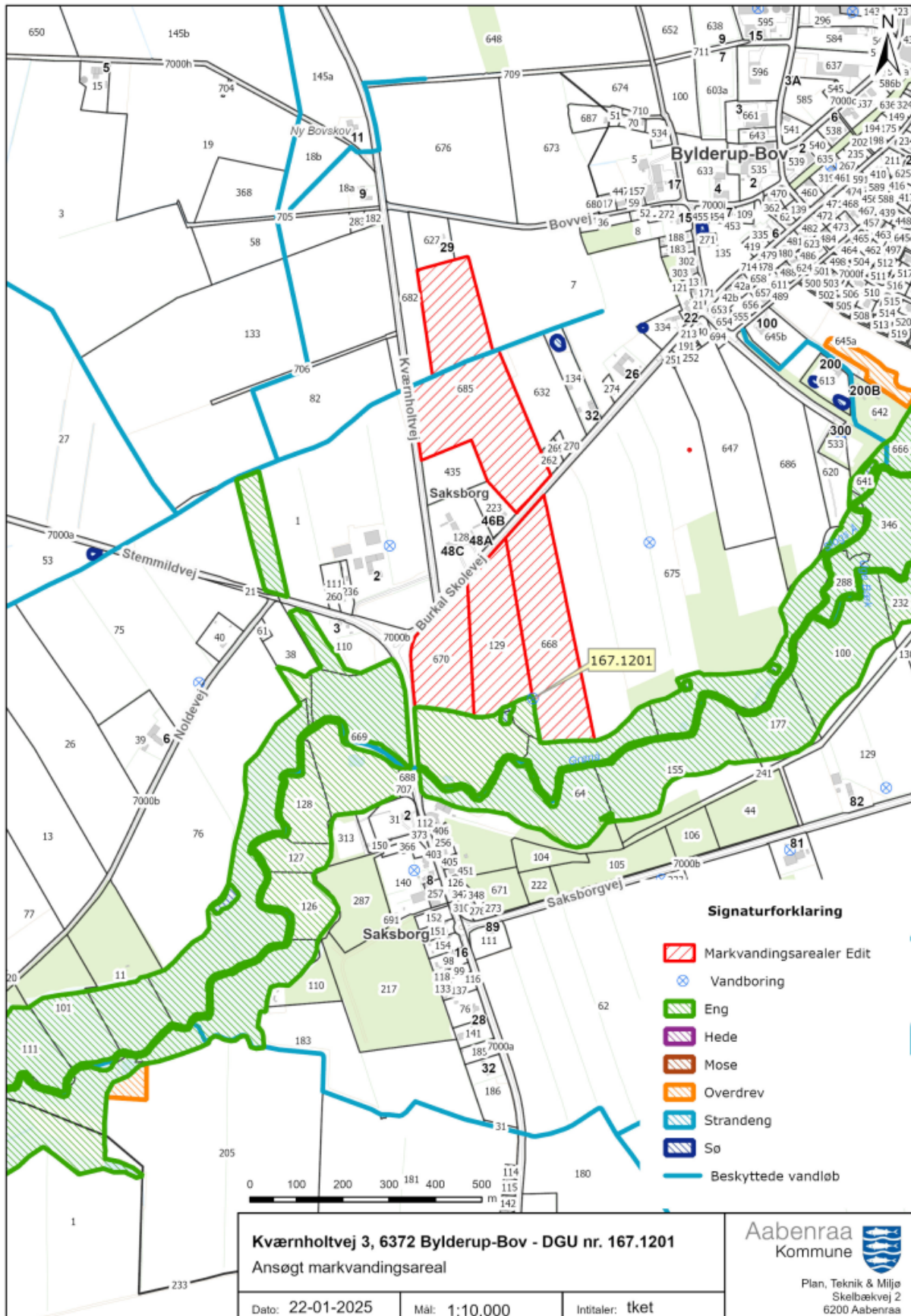
¹³ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning mv, § 81

Bilag 1 – Oversigtskort

Placering af boringen (blå prik)

Bilag 3 – Kort over vandede arealer

Bilag 4 – Væsentlighedsvurdering

Natur

Dato: 16-01-2025

Sagsnr.: 24/26981

Dok.løbenr.: 14631/25

Sagsbehandler: Claus Bindlev Larsen

Direkte tlf.: 7376 7446

E-mail: cbla@aabenraa.dk

Væsentlighedsvurdering vedr. fornyelse af markvandingstilladelse, som påvirker en eng inden for Natura 2000 område nr. 101 "Sønder Ådal" på matr.nr. 64, Bov, Burkal.

Der søges om fornyelse nuværende indvindingstilladelse af grundvand til markvanding på matr.nr. 64, Bov, Burkal. Indvindingen vil jf. en BEST-analyse påvirke en § 3-beskyttet eng inden for Natura-2000 fuglebeskyttelsesområde N101: *Sønder Ådal* og vil resultere i en akkumuleret grundvandssænkning på 67 mm for engen.

Lovkrav

I henhold til "*Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter*"¹⁴ skal der før der gives tilladelse til et projekt eller en plan foretages en vurdering af, om tilladelsen i sig selv eller i forbindelse med andre planer/projekter, kan påvirke et Natura-2000 område eller strengt beskyttede arter væsentligt. Kan en sådan påvirkning ikke afvises, skal der foretages en konsekvensvurdering.

Hvis kommunen efter høring af berørte myndigheder og borger vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning. Konsekvensvurderingen skal afklare, hvorvidt der er en påvirkning og, om dispensationen kan gives eller ej.

Vurdering

I det følgende er foretaget en indledende vurdering, en væsentlighedsvurdering.

Udgangspunktet for væsentlighedsvurderingen er Natura 2000-planens målsætninger for de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget.

Det skal vurderes, om en eventuel påvirkning er så væsentlig, at der ikke kan opretholdes gunstig bevaringsstatus. Naturtyperne og arterne skal vurderes til at være stabile eller i fremgang.

Nærmeste Natura 2000 område

De påvirkede enge ligger inden for Natura 2000-område N101 "*Sønder Ådal*". Natura 2000-området har et samlet areal på 1.973 ha. Området er udpeget som fuglebeskyttelsesområde F63. Området er beliggende syd for Bylderup Bov og sydvest for Tinglev. Arealerne er overvejende privatejede. Hovedparten af området er landbrugsarealer i drift. I øst-vest-gående retning gennemskæres området af Gammelå (nordligt beliggende) og Sønderå (sydligt beliggende), som er en del af Vidåsystemet, der udmunder i Vadehavet. Selve Sønderå er en del af habitatområde H90 (Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen).

¹⁴ BEK nr. 1595 af 06/12/2018, Habitatbekendtgørelsen

I ådalene langs vandløbene ligger enge, som især i den østlige del er fugtige, og for en dels vedkommende er driften opgivet indenfor de seneste årtier. Vandløbene ligger i næsten naturligt leje, da de ikke er blevet udrettet under regulerings-kampagnerne i midten af 1900-tallet. Dog er Sønderåen noget præget af regulering.

Fuglebeskyttelsesområdet udpegningsgrundlag

Engen er inden for Fuglebeskyttelsesområde nr. F58. På udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er flg. arter:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 63		
Fugle:	rørdrum (Y)	rørhøg (Y)
	hedehøg (Y)	engsnarre (Y)
	sortterne (Y)	mosehornugle (Y)

Rørdrum: Arten yngler på en høj af visne tagrør i store rørskovsområder langs søbredder, hvor den lever af fisk padder og insekter. Arten overvintrer primært i Vest- og Sydeuropa, men kan også findes overvintrende i Afrika.

Havørn: Arten yngler langs kyster og i skove ved større søer og floder. Reden bygges i kronen af gamle træer. Føden består af fisk, mindre fugle og ådsler.

Rørhøg: Arten yngler i rørskove langs søer og undertiden på lavt agerland, hvor den lever af smådyr, fugleunger og insekter. Reden bygges oftest højt i tætte rørskove. Den overvintrer ofte ved Middelhavet eller i Central- og Østafrika.

Mosehornugle: Arten yngler på heder og på brakmarker med buske, men også i åbent skov med moser og sumpe. Reden placeres i en fordybning i jorden ofte nær en busk eller lignende. Arten lever af mindre pattedyr, fugle men også insekter.

Hedehøg: Hedehøg yngler på heder i hedemoser, i klitlandskaber og i marskområder hvor forekomsten af træer er minimal. I stigende grad yngler de også på dyrkede arealer i vinterafgrøder.

Sortterne: Sortterne yngler i ferskvand, specielt ved planterige søer og moser, der grænser op til våde enge eller kreaturafgræssede arealer. Rederne placeres i bunden af tagrør- eller sivvegetationen eller på flydende vandplanter.

Engsnarre: Engsnarre forekommer naturligt i græsrigge tørvemoser, kærmoser og andre sumpede græsrigge områder med få eller ingen vedplanter, og hvor vegetationen i øvrigt er omkring 30 - 50 cm høj. I landbrugslandskabet høres den mange steder i græs- og kornmarker.

Vurdering:

Geologien i området er primært sand og derved er engen grundvandsfødt og er grundvandsafhængig. Hydrologien i området er artesisk og en maksimal grundvandssænkning på 67 mm, vurderes ikke at ændre tilstanden i engen.

Mellem engen og boringen ligger der marker i omdrift, som også er inde i Natura2000 området. Markerne ligger ikke til grund for udpegningsgrundlaget, samt indvindingen ikke har nogen indvirkning på driften af markerne.

Derfor vurderes det, at indvindingen ikke vil medføre væsentlige forstyrrelse af arterne på udpegningsgrundlaget.

§3 beskyttet natur

Eng

Engen er placeret uden for Natura-2000 habitat N89: Vadehavet, og er derfor kun vurderet i henhold til § 3-beskyttelsen. Den kritiske sænkning er fastsat til 100 mm. Da den samlede akkumulerede sænkning er på 67 mm, vurderes det, at grundvandssænkningen ikke vil have en negativ indvirkning på engen.

Bilag IV-arter

Der er ikke observeret bilag IV-arter inden for eller i umiddelbar tilknytning til projektområderne. De nærmeste registrerede bilag IV-arter er sydflagermus og odder ved Sønder Å, ca. 2 km sydvest for boringen.

Den ønskede indvinding vurderes ikke at medføre væsentlige ændringer i naturtilstanden af de nærtliggende naturområder. Indvindingen vurderes derfor ikke at have en påvirkning på de nævnte bilag IV-arters leve- og ynglesteder, samt fouragerings- eller raste områder.

Sammenfatning

Væsentlighedsvurderingen viser, at den ønskede indvinding på ovenstående matrikel ikke vil have en påvirkning på Natura 2000-området eftersom det vurderes at der:

- Ikke vil ske ændringer i naturtilstanden.
- Ikke vil ske en påvirkning af bilag IV-arter.
- Opretholdes gunstig bevaringsstatus og at arterne og naturtyperne på udpegningsgrundlaget vil være upåvirkede.

Aabenraa Kommune har i denne sag vurderet, at indvindingen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura-2000 området eller bilag IV arter. Kommunen vurderer således, at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser der har betydelige konsekvenser for bilag IV-arter. Kommunen vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Bilag 5 – Væsentlighedsvurdering

Natur

Dato: 12. februar 2025

Sagsnr.: 19/

Dok.løbenr.: -

Sagsbehandler: Mette Juhl Okholm

Direkte tlf.: 7376 6350

E-mail: majuh@aabenraa.dk

Væsentlighedsvurdering

Aabenraa Kommune behandler en ansøgning om tilladelse til vandindvinding fra boring med DGU nr. 167.1201. Der er søgt om indvinding af 19.610 m³/år. Den potentielle påvirkning fra den ansøgte indvinding og eventuelle konsekvenser heraf for Natura 2000 områder gennemgås i det følgende.

Kommunen vurderer samlet set, at der ikke er sandsynlighed for, at projektet vil medføre en negativ påvirkning af Natura 2000 området for så vidt angår naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag som knytter sig til vandløb. Dette uddybes her under.

Projektets konsekvenser i forhold til Natura 2000 områder

Det fremgår af bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BEK nr. 1595 af 6. december 2018), at der skal foretages en vurdering af, om et påtænkt projekt kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt. Dette gælder også for projekter, der finder sted uden for Natura 2000 områder, men som kan have betydning ind i Natura 2000 området.

Den ansøgte indvinding vurderes at kunne få indvirkning på Natura 2000 habitatområdet H90 Vidå med tilløb, Rudbøl sø og Magisterkogen, ved at medføre reduktion af vandføringen i Voldalgrøften og Sønderå, som ligger i oplandet til habitatområdet.

Hvert Natura 2000-område er udpeget for at beskytte bestemte arter og/eller naturtyper, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Disse udgør områdets udpegningsgrundlag. Nedenfor ses de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for det aktuelle område.

Tabel 1: Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 90. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. En "" angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype eller art. Udpegningsgrundlaget er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen 2022-2027.*

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 90	
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260)
	Rigkær (7230)
Arter:	Bæklampret (1096) Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095) Snæbel* (1113)
	Dyndsmerling (1145) Odder (1355)

Habitatområde nr. 90 er udpeget for at beskytte vandløbene Vidå, Grønå, Sønderå, en strækning af Arnå, samt Rudbøl Sø og arter tilknyttet disse. Sønderå er et af de vandløb der direkte påvirkes af den ansøgte vandindvinding.

Naturtypen vandløb

Vandløbene der er omfattet af habitatområdet, er alle typologi 2 eller 3, det vil sige med hhv. 10-100 km² opland samt en bredde på 2-10 meter eller et opland på mere end 100 km² og en bredde større end 10 meter. Disse store vandløb er ikke specielt sårbare over for udsving i vandføring som følge af vandindvinding. Den ansøgte indvinding vurderes ikke at kunne påvirke vandløbene i habitatområdet negativt, heller ikke i kumulation med de øvrige indvindinger i oplandet.

Arter som er knyttet til vandløb i habitatområdet

Der vurderes ikke at være trusler for hverken bæk- flod- eller havlamprettens fortsatte forekomst i områdets vandløb jf. Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 for vadehavet. Da arternes krav til vandkvalitet, fouragering og gydning generelt er opfyldt i vandløbene, vurderes der at være gode forudsætninger for bestande af arterne i områdets vandløb.

Gydebestanden for snæbel i Vidå-systemet vurderes at være stabil eller svagt stigende, og vandløbssystemet er artens vigtigste danske gydeområde. Ingen af de faktorer der vurderes at have skadelig indvirkning på arten (opstemning af vandløb, udretning af vandløb, inddigning af marsk og vandløb, udledning til vandløb og andre migrationsforsinkende elementer) vurderes at blive påvirket af den ansøgte vandindvinding.

Dyndsmerlingen er Danmarks sjældneste ferskvandsfisk, og den betragtes som kritisk truet. Arten har en begrænset udbredelse i Sønderjylland, og den er kun påvist i Sølvsted Mose og de yderste koge i Vidå-systemet. Dyndsmerling lever i lavvandede vandhuller, småsøer og i kanalagtige vandløb med stillestående eller langsomt flydende vand, og arten stiller derfor helt naturligt kun begrænsede krav til levestederne. Om dagen er fisken nedgravet i dyndet på bunden eller i tæt vegetation. Når fiskene gyder, afsættes æggene på rødder og vandplanter, og planterne er således en forudsætning for reproduktionens succes. I NOVANA-programmet er det endnu ikke lykkedes at registrere arten i Vidå-systemet. Der foreligger derfor ingen viden om artens eventuelle forekomst i området.

I habitatområde 90 er der fundet spor/ekskrementer fra odde på 11 lokaliteter i Vidå systemet. Der vurderes at være en stabil forekomst af odde, og ud fra områdets karakter med flere vandløb samt uforstyrrede skjulesteder vurderes der således ikke at være trusler for artens forekomst her.

Ingen af arterne på udpegningsgrundlaget for habitatområdet er direkte afhængige af en bestemt vandføring eller sårbare over for udsving i vandføringen i områdets vandløb. På den baggrund vurderes en reduktion af Sønderå's vandføring på yderligere ca.: 0,086 l/s hverken i sig selv eller i kumulation med eksisterende påvirkninger fra indvinding af vand at medføre en væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000 området, for så vidt angår naturtypen vandløb og de arter der er tilknyttet vandløbene.